

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst & Din 2., do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3., večji inserati petit vrst Din 4.. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8.
Telefon 8. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon 8. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 8. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon 8. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani st. 10.351.

Zadrege avstrijskih klerikalcev

Umik duhovščine predstavlja za klerikalce nenadomestljivo izgubo — Depolitizacija vojske — Starhemberg odžagan

Dunaj, 7. decembra, r. Vsi listi se obširno bavijo z izločitvijo katoliške duhovščine iz političnega življenja ter soglasno ugotavljajo, da je to dogodek dačkosečne politične važnosti za nadaljnji razvoj prilik v Avstriji, ob enem pa najtežji udarec krščansko socialni stranki in njenemu sedanju rezimu.

Vladni listi si prizadevajo, da bi to prikrali in skušajo dokazati, da to nikakor ni znak nezaupanja Vatikanu v sedanji avstrijski režim, ki je dobil od papeža osebno takoj odlično priznanje. Po trditvah vladnih listov je umik katoliške duhovščine s političnega poprišča v duhu splošne katoliške akcije Vatikanu, ki želi, da se na ta način zoži fronta ter s tem ojača notranja kompaktnost in izvenstranksa moč cerkevnega katolicizma. V ostalem pa vsi listi brez razlike pozdravljajo depolitizacijo duhovščine in cerkev. Zlasti opozicijski tisk pozdravlja to akcijo, ki bo klerikalni stranki onemogočila zlorab vere in cerkev v svoje strankarske cilje. V političnih krogih pa tudi mistijo, da je bil ta korak avstrijskega episkopata storjen v veliki meri tudi iz zunanjepolitičnih razlogov s posebnim ozi-

rom na prilike v Nemčiji, kjer se je Vatikan sklenil kongordatu prav tako obvezal, da bo katoliški duhovščini prepovedal politiziranje. Glavni organ krščansko socialne stranke »Reichspost« pa v svojem komentarju odkrito priznava, da bo to povzročilo klerikalni stranki »nenadomestljivo izgubo« ter da predstavlja umik duhovščine iz njenih vrst neocenljivo žrtev, ki jo dopriča na oltar katoliške cerkve klerikalna stranka. Postavljajoč paralelo s priklami v Nemčiji pravi »Reichspost«, da je na ta način odstranjena neverjam razlika, ki bi se mogla hudo izkorističiti za agitacijo proti vladajočemu režimu v Avstriji in proti katoliški cerkvi, ki bi se jih moglo očitati, da ima dvojno mero. (!)

V zvezi s temi dogodki je vzbudilo pozornost tudi dejstvo, da so bile volitve v vojaške svete, ki bi se imele te dni vršiti, odgodene. Kakor se sedaj doznavata, pripravlja vlada tudi posebno uredbo o depolitizaciji avstrijske vojske. To naj bi vsaj nekoliko omililo porazen vtis, ki ga je napravil na katoliške kroge sklep Škofov, na drugi strani pa preprečilo, da se v vojski še nadalje.

Širi hitlerjevska propaganda. Istočasno pa se morali tudi predstavniki vojske umakniti iz političnega življenja.

Da pa so vsi ti dogodki v temi zvezzi s skorajšnimi izpremembami v vladu in v političnem kurzu, dokazuje najbolj dejstvo, da je prišlo med klerikalci in heimwehrinci do hudi konfliktov. Knez Starhemberg, glavni voditelj Heimwehra, je odpotoval na »daljši napust« v London in se do spomladi naprej ne bo vrnil. Kakor poroča list »Die Zeit«, se bo v bližnjih dneh vršila seja vodstva Heimwehra brez Starhemberga, na kateri bodo sklepalni o nadaljnjem postopanju in o odnosajih do vlade. Starhemberg, ki je zagovarjal sporazum z Dollfusom in Landbundom, se je moral umakniti in je vprašanje, če se bo še kdaj povrnil na svoje mesto kot voditelj Heimwehra.

Dunaj, 7. decembra. AA. Aretacija hitlerjevskega voditelja Frauenfelda je povzročila novo agitacijo nacionalnih socialistov na Dunaju. Na več krajev so eksplodirale petarde, pred parlamentom pa so nacionalni socialisti priredili pravljico manifestacijo. Policia je razginala manifestante in izdala zelo ostre ukrepe.

Madžarska odobrava akcijo Italije proti DN

Madžarom je dobrodošlo vse, kar more zmanjšati vpliv Male antante

Milan, 7. decembra, g. Večerni list »Sera« piše o sklepu velikega fašističnega sveta glede stališča Italije nasproti Društvu narodov, da so ustava, uspehi in cilji Društva narodov zanj vprašanja življenja in smrti. Društvo narodov je odpovedalo moralično, politično in materijalno. Razorožitev in revizija mirovnih pogodb sta ostali mrtvi črki. Društvo narodov se je izkazalo zmenom samo kot združenje za zaščito status quo in interesov Francije in njenih trabantov ter Anglie in njenih dominionov. Da Italija ne bo izstopila iz Društva narodov, je treba reformo izvesti nagnilo in temeljito.

Budimpešta, 7. decembra, g. »8-Oray-Ujság« pozdravlja sklep velikega faši-

stičnega sklepa o nujni potrebi reforme v Društvu narodov. Potrebna soglasnost v svetu Društva narodov je do sedaj vedno zadrževala Madžarsko, da se ni poslužila svoje pravice in na podlagi čl. 19 pakta Društva narodov predlagala revizijo trianonske mirovne pogodbe. Zahteve Italije, naj se zmanjša vpliv manjših sil v Društvu narodov, niso toliko naperjene proti neutralnim državam, temveč mnogo bolj proti Male antanti. Madžarska lahko v veselju sprejme vsako spremembo, ki bo pomagala velesilam naklonjeni Madžarski do večjega vpliva in obenem zmanjšala vpliv onih držav, ki so Madžarski sovražne.

Rim, 7. decembra, d. Fašistični tisk je objavil obširno izdaje sovjetskega komisarija za zunanjost zadeve Litvinova, ki jo je dal novinarjem malo pred svojim odhodom iz Rima. Zanimivo je, da so listi izpustili iz te izjave oni del, v katerem se je Litvinov postavil na protirevisionistično stališče, ker revisionistična vprašanja za rusko zunanjino politiko sploh ne prihajo vprašev. Na drugi strani so listi navedo izjavo, da Rusija v sedanjem trenutku ne namerava vstopiti v Društvo narodov, zoper tolmačili na način, kakor da bi Rusija vstopila v Društvo narodov, če bi se docela reformiralo, za kar se v zadnjem času zelo zavzemata italijanska diplomacija. Zanimivo je tudi to, da o njegovi izjavi niso kakor običajno objavili nikakega komentaria. Ob po-

setu Litvinova v Rimu je bila do 31. decembra 1934 podaljšana dne 6. maja t. l. sklepna pogoda glede izvoznih kreditov med obema državama. Razen tega je bilo sklenjeno, da bodo ratifikacijski listine italijansko-ruske prijateljske pogodbe izmenjane še v tem decembra.

Varšava, 7. decembra, AA. Poljski listi še nadalje komentirajo obisk Litvinova v Rimu. Socialistično glasilo »Robotnik« pravi, da pomeni sestanek Litvinova in Mussolinija konferenca Kominterne. V trenutku, ko bo med fašizmom in komunizmom sklenjena zveza, bo nastopil tudi konec Sovjetske Rusije. Če fašizem uniči komunizem in način socializem, nihče ne bo mogel več prečiti, da v Sovjetsko Rusijo vdereta kapitalizem in fašizem.

Mednarodno skrbstvo za begunce . . .

Nemčije

Prva seja mednarodnega odbora — Največ beguncev je v Franciji

Zeneva, 7. decembra, d. Vodja ameriške družbe za zunanjopolitično Mac Donald, ki ga je imenoval predsednik sveta Društva narodov za vrhovnega komisarja za nemške begunce, je sklical za včeraj v Lausanne prvo sejo prav tako od sveta Društva narodov imenovanega upravnega sveta. Za predsednika zborovanja je bil sočasno izvoljen zastopnik Anglie lord Cecil, med drugimi delegati pa so kot zastopnik Francije predsednik zunanjopolitične-

ga odbora senata Berenger, belgijski delegat v Društvu narodov prof. Bourquin, domem zastopajo Češkoslovaško dr. Maks Lobkowitz, Italijo senator Majoni, Švicarja predstavnik okrožja v zvezi s vladni Rothmund.

Iz včerajnjega poročila Mac Donalda pred upravnim svetom je razvidno, da so bili doslej storjeni še le prvi ukrepi za nemške begunce. Statistika izkazuje, da je včina od približno 51.000 židovskih in 9000

(14%) nežidovskih beguncov iz Nemčije našlo zatočišče v Franciji, kamor se jih je izselilo 25.000 z ženami in otroci vred. Med njimi je 21.250 židov in 3950 (15%) nežidov. Med židi jih ščetinja ni pristojnih v Nemčiji, temveč so po poreklu iz Poliske in drugih dežel. V Parizu se jih je naselilo manj kakor 22.000 teh beguncov. V Avstrijo se jih je zatekel 800, med njimi 640 židov in 160 nežidov. Po narodnosti je med temi 545 Nemcov in 75 pripadnikov drugih narodnosti. Samo v Luxemburg in v Posaarje jih je pribrežalo manj kakor 500. V Palestino se je izselilo 6500 židov in prav toliko na Poljsko. Med 5000 begunci, ki so se zatekli v Češkoslovaško, je 1250 nežidov. Na Nizozemsko se jih je izselilo 5000, v Anglijo 3000, v Belgijo in Švico po 2500, v skandinavske dežele 1500, v Združenje države in drugam po 1000.

Na včerajšnji seji upravnega sveta za begunce so razpravljali o statutih in o sestavi izvršilnega odbora, v katerem bodo poleg zastopnikov osmih židovskih organizacij tudi zastopniki krščanskih cerkva in raznih strokovnih organizacij.

Sestanek gospodarske Male antante

Praga, 7. decembra, g. V praških političnih krogih se zatrjuje, da se bo začelo zasedanje gospodarskega sveta Male antante takoj po Božiču. Po razgovoru s Titulescom bo dr. Beneš potovelj v Pariz, tako da je precej verjetno, da se bo gospodarska Malá antanta sestala lahko še zadnje dni decembra. Točen datum bosta določila dr. Beneš in Titulescu sporazumno z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Jevtićem.

Izboljšanje na vidiku

Rim, 7. decembra, AA. Poročilo proračunskega odbora, ki je bilo danes razdeljeno med poslane poslanske zbornice, smatra, da se v svetovnem gospodarskem življenju že kažejo znaki izboljšanja. Verjetno je, da bo prišlo do novega gospodarskega podviga. Gospodarska stiska sam po obdržanju, ko se bodo po vsem svetu prilečela velika dela, ki naj dvignejo v posameznih kontinentih zaporedno gospodarske zaklade. To ciklopsko delo bo zahtevalo več pokolenj in bodo zanj potrebne velike glavnice. Tedaj se bo vrnilo v gospodarsko življenje tudi medsebojno zaupanje.

Rumunski reformisti podpirajo zarotnike

Bukarešta, 7. decembra. Policijska oblastva so ugotovila, da so imeli številni duhovni reformisti po državi tajno spravljeno oružje zelenje garde. Hišne preiskave so imele presenetljiv uspeh in policija je že doslej zaplenila večje zaloge streljiva in pušk. Hišne preiskave se še nadaljujejo.

Potres v Grčiji

Atene, 7. decembra s. Po nekaterih krajih Halkidike so šutili nove potresne sunke. Prebivalstvo je v velikem strahu, toda večje škode ni bilo.

Smrt avstrijskega učenjaka

Dunaj, 7. decembra, s. Včeraj popoldne ob 17. je umrl vsečiliški profesor Albin Haberda, znani strokovnjak za sodno medicino.

Seja finančnega odbora

Načelna izjava poslanca g. Mohoriča v imenu poslancev dravske banovine

Beograd, 7. decembra, r. Danes dopolne ob 10. se je zopet sestal finančni odbor, da nadaljuje razpravo o predloženih izpremembah davčnih zakonov. Za sejo je vladalo izredno zanimalje ter je bilo poleg članov odbora navzoči tudi veliko število drugih poslancev in senatorjev. Prav tako so sej priestovali ministriški predsednik g. dr. Srški, minister g. dr. Kramer in finančni minister g. dr. Djordjević.

Tako pa so otvoriti seje je poročilo besedo finančni minister g. dr. Djordjević ter v imenu vlade podal daljšo izjavu, v kateri je naglasil, da je pripravljen sprejeti vse predloge finančnega odbora, ki so sposobni da zagotovijo potrebne dohodke za kritje nujnih državnih izdatkov. Prosil je, naj bi finančni odbor svoje dela pospeli, tako da bi novi zakoni mogli stopiti v veljavo že s 1. januarjem. Ni tendence vlade, je naglasil g. finančni minister, da povečuje bremena, nego želi, da se davčna brama pravilno in pravilno razdeli ter da se preprečijo davčne defravljace. Zato pa vsak stvarno temeljen predlog, ki mora biti tudi v skladu s sedanjimi gospodarskimi prilikami, radevolje sprejet.

V nato slediči debati, ki se je udeležilo več poslancev, je podal narodni poslanec in minister n. r. g. Ivan Mohorič v imenu poslancev dravske banovine nasledno načelno izjavo:

Cast mi je izjaviti, da smo pripravljeni glasovati v načelu za

ustvaritev novih dohodkov, ki so z ozirom na finančno stanje neobhodno potreben za uravnoteženje proračuna.

Ker pa smo po vsestranskem proučevanju predloženih zakonskih načrtov prišli do prepričanja, da predvideni načini razdelitve in kritja na edini in glede na sedanje gospodarske prilike v državi ne najprimernejši, bom v finančni odboru predlagal drug način, o katerem smatramo, da bo mogel dati zaželeni efekt brez nepotrebnih trzavic in reperkusij. Prosim, da se vzame ta način načrt za osnovno podrobne razprave. Le pod tem pogojem bom v načelu glasoval za predložene zakone.

Po izjavi g. Mohoriča, ki je bila sprejeta v finančnem odboru s splošnim odobrenjem, saj poznajo g. Mohoriča kot najoddilčnejšega gospodarskega strokovnjaka, je sledilo glasovanje. Finančni odbor je načelu z

odobril zakonski predlog o neposrednih davkih. Na jutrišnji seji se bo pričela podrobna razprava in bo pri tej priliki g. Mohorič predložil v imenu poslancev dravske banovine svoj načrt.

Chautemps pred zbornico

Danes se je pričela razprava o finančnih predlogih, ki bo odločila usodo vlade

Pariz, 7. decembra, AA. Danes ob 10. se je sestala francoška zbornica, da prične razpravljati o finančnih predlogih Chautempsove vlade. Razprava bo trajala 2 dni. Listi so mnenja, da bo Chautemps premagal vse ovire in da bo vlada dosegla po vsej priliki zmago.

Chautemps je včeraj sprejel odposlane levitske skupin iz izjemo socialistov. Odpostane je vodil Herriot. Po tem sprejemu so odposlanci odklonili vsako izjavo. Listi pisejo, da so bili ti odposlanci po tem sprejemu popolnoma zadovoljni in da je treba zato računati z vladno zmago.

Pariz, 7. decembra, AA. Danes ob 10. se je sestala francoška zbornica, da prične razpravljati o finančnih predlogih Chautempsove vlade. Razprava bo trajala 2 dni. Listi so mnenja, da bo Chautemps premagal vse ovire in da bo vlada dosegla po vsej priliki zmago.

Chautemps je včeraj sprejel odposlane levitske skupin iz izjemo socialistov. Odpostane je vodil Herriot. Po tem sprejemu so odposlanci odklonili vsako izjavo. Listi pisejo, da so bili ti odposlanci po tem sprejemu popolnoma zadovoljni in da je treba zato računati z vladno zmago.

Skrunilca grobov še niso našli

Vse kaže, da gre za slaboumneža — Grobove je hotel odkopavati tudi v Kranjski gori in Brežicah

Ljubljana, 7. decembra. Tativno dveh trupel na pokopalništvu pri Sv. Križu je zadeva, o kateri govorja vsa ljubljana ljudje na dolgo in široko komentirajo to zagonetko in širijo se vsakrste fantastične govorice, ki so seveda večinoma brez podlage. Eno je gotovo: neznanec, ki je izkopal trupel, je nedvomno abnormalen.

V zvezi z zagonetno tativno trupel so prisile na dan še nekatere zanimive podrobnosti. Poročali smo že, da se je neznanec že okrog vseh svetih zglasil pri pokopalniškem upravitelju g. Legatu in mu zatrjeval, da je na pokopalnišču pokopan njegov brat dr. Rudolf Nepokoj. Pravil je, da je bil njegov brat delj casova v ljubljanski bolnici in da je tam umrl, njemu pa uprava tegi na hotelu sporočiti, ker so najbrž truplo scirali in razkosali. Šel je tudi z upraviteljem na pokopalnišče ter v oddelku, kjer bolnica pokopuje svoje mrtvice, pokazal na grob, ki naj bi bil bratov. Tedaj je g. Legat pripomnil: »Pa saj to je Pirčev grob, nakar je tujece dejal, da bo že prav. Zanimivo je, da se je v ljubljanski bolnici res drževal neki dr. Rudolf Nepokoj, ki so ga pa zdravega odpustili iz bolnice.

Policija je preiskavo zelo razširila in upa, da se ji bo kmalu posređilo prijeti zagonetnega skrunilca grobov. Zvedela je, da je mož dvakrat pisal delavcu Cretancu, ki opravlja na pokopalnišču razna dela. Srečal ga je o vseh svetih in mu, kakor drugim, zatrjeval, da je na pokopalnišču po-

kopan njegov brat, obljubil mu je pa tudi večjo nagrado, če preskrbi, da njegovo truplo prenesajo na židovski del pokopalnišča. Cretancu je pisal tudi 4. novembra iz Zagreba in mu poslal tudi nekaj denarja, podpisal se je pa kot dijak-medicinac zagrebške univerze. Kmalu je Cretanc prejel še drugo pismo, ki ga je postal iz Siska. V njem je pisal neznanec, naj mu vrne denar, češ, da itak ni nč opravil, obdrži naj si samo 50 Din.

Na pokopalnišču se je, kakor znano, zagonetni tivjac vtihotapl v ponedeljek zvečer. Vse kaže, da se je mož najbrž gledel groba zmotil, kajti odkopal je grob tik onega, katerega je označil upravitelju g. Legatu za bratorevga. V tem grobu sta bili dve otroški krsti, pod njima pa še krsta nekega moškega. Izpraznil je samo otroški krsti, v katerih sta bila pokopana novorojenček in pa trimesečno dete. Njuni očestvi je odnesel. Policija je tudi zvedela, da se je mož nedavno pojival v Kranjski gori, kjer je prav tako hotel s pokopalnišču odnosi nekega mrljita, češ, da je tam pokopan njegov brat, bil je pa tudi v Brežicah, kjer je na vsak način hotel odkopati neki grob. Iz vsega tega je razvidno, da gre nedvomno za slabo imenja in zato ni nobenega povoda za razburjanje.

Sledovi za neznanec vodijo na Hrvatsko, kamor je odpotoval kriminalni uradnik g. Macarol. Policija upa, da se ji bo do slobote že posredovali razvozljati to zagonetko, ki je govor edinstvena v naši kriminalni kroniki.

Stoji, stoji Ljubljanca ... oživljena?

Vsa ideja revije je dobra, dasi ne nova in je v zaključku media. — Potrebni so retuši in poprave.

Ljubljana, 7. decembra. Pri Pirandelli išče šest oseb svojega avtorja, zadnja naša odrška senzacija pa išče svoje avtorje kar in množini. Ali v kompaniji zarjenemu nebogljencu detetu noče nične brezpozno priznati svojega očetovstva.

Zelo občalujem, da ne poznam Pircatovega izvirnika, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Kritik seveda mora soditi le to, kar vidi in sliši. Tu pa prizvana muzikalni avtor Mat. Bravničar v Gled. listu čisto neženirano: »Vsebina kvantanja v kavarni je vsebina Gustinovega bistva... Veselilo bi me napisati satiro, falotsko in barabsko.«

Konstatiram, da je ta zamisel dobeseden uresničena. Dostavljam le še stavki iz Pircatovega pisma, poslanega Bravničarju: »Dasi sem se mnogo trudil, priznavam svoj fiasco.«

Moja sodba se torej do zadnje pike strinja s sodbo glavnih dveh očetov revije.

Ali Bravničar trdi v Gledal. listu, da je Pircat delo začel znova po Kreftu in ga izvršil »v obliki, ki bo izjavana v našem gledališču«. Niko Pircat pa je po premieri v našem listu izjavil, da odklanja odgovornost baš za obliko in deloma še za vsebino. Kaj je popolna resnica?

In vendar moram reči, da bi nam bila »luštanka, malo oslonjena šala«, kakor jo je zasnoval Pircat, zelo dobrodošla. Vsi se radi smejemo, saj je smeh najboljše združilo, vse ljubimo duhovite zaškrkacije, saj smo Slovenci najbolj srečni, kadar se vlečemo in zafrukujemo. V zafrukovanju smo bolj in manj vsi prav tako veliki mojstri, kakor smo majhni in nerodni v humorju. Z užitkom bi torej sprejemali tako ironično satirično humorno revijo, tem bolj, ker bi bila izvirna slovenska revija, sploh prvo delo tega pri nas še neznanega žanra.

In bila bi silno dobrodošla našemu repertoarju in na gledališki blagajni. Šele 21. oktobra t. l. smo dobili prvo opereto »Hajvajsko rožo« in do 2. decembra smo čakali na »Stoji, stoji...« Skoro poludrig mesec izgubiti za nič v tej težki dobi, je vendar prveč potrate.

Petdeset celih let sem Ljubljancan, sem kot uradnik, novinar in zaseben občeval s prav vsemi ljubljanskimi sloji ter prihajal v kletne in podstrešne brloge, v meščansko stanovanja, pa prav često tudi v razkošne salone in sijajne dvorane Domiljšam to storje, da precej dobro pôznam Ljubljano in da ni mogeč trdit, da »Stoji, stoji...« ne bi mogel »vrazumeti...«

Ali pa pozorno in razumejo Ljubljano in ljubljancane avtorji te revije? Ničče ni domačin! Pirlek, Idržan in Primorec ne morejo točno podati niti ljubljanske duše niti ljubljanske govorice. Kar je pristno ljubljanskega, so podajali instinktno le ljubljanski igralci, n. pr. Zupan prav izvrstno povelenjnika gasilca, a slikarja in invalida prav groba g. Bekš.

Avtorji pa so gledali Ljubljanco tudi izključno le z zabejne staljšča, zato so videli le nižine, le sodrge, a celo boljši okoli (gledališč, banket, pred spomenikom) so pogeznili v alkohol in banalnost. Kakor dva biserčka iz blata sta se posvetili kreaciji W Smerkoljevem in G. Skalove.

Smeneš narodnih mož in »starjih« narodnih dam, pa celo predstavljajo opotekajoče se govorice narodnih ženskih organizacij (brez katerih vse moški niso opravimo ter jih zato pri vseki kulturni, dobrodelni in nacionalni važni prilikri ponizno prosimo pomoči!), to smenešje ni humorino, nego netaktno.

Predstavljajo naših umetniških krogov vseh vrst kot tolpo bedakov, pijancev pretepečev in primojduševcev ni zabavno, nego le mučno, srmatno. Jaz v tako družbo ne zahajam in sploh ne verjamem, da obstaja, bi bilo edino prav, da jo skrijete iz najbolj primitive previdnosti. Kako naj vas spoštuje ljudstvo kot umetnike, ako se sam kažeš tako — razgajlene?

Da bi bil v Ljubljani danes enak vsej približno mogoč tak urečnik, kakršen je Gusti, s tako nizko kulturo in civilizacijo, s tako govorico in s tako ljubljen kot drugi najstarejši ljubljanski novinar odločno ugotvarjam.

O daj pričakoval sem čudovitega ogrometa tonov, barv, duhovitosti, gracioznosti, grotesknosti in šarmantnosti, vse pa zavito

v korenju ljubezničega humorja. Čakal sem porednosti, dovitnosti, komike, espiritu, ne pa zlobnosti, trivjalnosti in brutalne krivčnosti. Pircatova duhovitost in ujedljivost je pač v spevih, žal, da je zatadi preveč masivne glasbe nične ne razume.

Vsa ideja revije je dobra, dasi ne nova in je v zaključku media. — Potrebni so retuši in poprave.

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.« Zakaj Ljubljana ni le v cvičku namočena goba, nego tudi ljubeznično veselo mestec resne kulture.

Vse to nam lahko pokaže N. Pircat, ker je res sposoben in ima zdaj po premieri izkušnje in — avtokritiko.

Pričanjuje gre dirigent g. V. Sušteršiču in scenografu g. V. Bratnu, koreografu g. P. Golovinu in režisérju g. Kreftu. Predstava je bila po svoji živahnosti in preminu dobra in lepa.

Med igralci in pevci je imel glavno vlogo g. Janko, ki je žel za svoj velik trud malo zahvale — a ne po svoji kr. vidi. Ako bi bil igral simpatičnega idealista veseljaka, trenzega mladenčka, ki se po nesreči upijani in zato skesa, bi bil brez prigovora Nežka je bila ga. Kogejeva. Brez vzroka jo daje candrasto in nizkotno. Lahko bi bila sveža naivka v dostojni oblike, srčkano veselo naš- dekle. Zaradi kričanja je prišla skoraj ob lepi svoj glas. Edišen Rockette-Lazič je bil g. Peček, nobel pustolovc. Gg. Rus kot zamorec sluga, Bratina kot direktor tiškarne, Simončič kot profesor, Jelinkar kot Leon Glemby. Florjančičeva kot baronica G. in druga gospa, zlasti pa g. Zupan kot ognjegasec so bili prav dobre šarže.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljivih, nikjer pa žaljivih ali celo brezokusnih prizorov iz satirico in grotesko gledane Ljubljane.

Avtorji bi nam naj prikazali tudi najboljšo našo družbo, našo modno plesno šolo, naše bojevine-sportnike, pa šarmantno šaržirane politične osebnosti. In kakor avgurji bi se spogledovali in smejali večno enaki neumnosti sveta.

To bi bilo lahko zavabnejše, kakor roganje našemu ženstvu, ki »brezposelnosti prodaja cast za avtomobilsko včinjo, ali neokusno demonstriranje invalidov, ki prijavi prepevajo nemške slägerje.«

Priča je v tem, da bi ga primerjal s suferško knjigo in s predstavo. Nikakega povoda nimam, da bi ne verjel Pircatu, ki zatrjuje, da je njegova revija niz veselo porednih, ne kvarno ujedljiv

NA POLJU ČASTI

Velefilm drzne špiljonaže
BRIGITA HELM

REZERVIRAJTE VSTOPNICE!
Prodaja od 11. do 14. ure
Predstave danes ob 4., 7 1/2 in 9 1/2, jutri, na praznik ob 3., 5., 7 1/2 in 9 1/2
Telefon 21-24. ELITNI KINO MATICA Telefon 21-24.

Umetnostna razstava v Celju

Zastopani so naši umetniki od najznamenitejših impresionistov do najmlajših in najmodernejših

Ljubljana, 7. decembra.
Kakor smo že poročali, je bila v nedeljo v Celju v dvorani Celjskega doma otvorjena prva lepa razstava del slovenskih slikarjev, grafikov in kiparjev, ki začuliži za vzbudi v Celju in njegovi okolici največjo pozornost za našo umetnost.

Na razstavi so zastopani umetniki starejše generacije z mojstrji Ferdinand Veselom, Richardom Jakopičem, Matijo Jamom in Matijem Sternenom, torej naši najznamenitejši impresionisti, ki so uveljavili slovenko umetnost tudi v inozemstvu, nadalje pa tudi večina ostalih naših umetnikov prav do najmlajših in najmodernejših ali najekstremnejših, torej do Vena Pilona, Karla Bulovečeve, Frane Pavlovec, Olate Globocnika, Franca Koširja, Maksima Sedeja in Rajka Slapernika.

Brez dvoma na razstavi dominirajo se vedno naši starejši umetniki, med njimi pa Matej Sternen, ki je razstavljal kar 7 vsestransko mojstrskih del. Deloma nam odkriva svežost, soinč in barvitost Jadrana, na drugi strani nam spet kaže vso svojo veličino kot figuralen slikar s svojim starejšim, »Aktom«, že znanim »Romantom« in pa s čudovito živo slikano »Deklijom«. Že dolgo opazamo, da zadnje čase naši slikarji posebno radi slikajo cvetlice in tudi od Sternena smo pred desetletji videli nekaj rož, sedaj pa nas je nakrat presenetili z velikim šopkom najbohotnejših, »Kralzantem«. Ogromna je razlika, kako gleda cvetlice Sternen in kako jih vidi Jakop ali Pavlovec, vendar pa vsa ta dela, ki jih vidimo na tej razstavi, pomenijo viške slovenske umetnosti. Tudi Richard Jakop pič je bogato zastopan s pokrajino in figurálno kompozicijo, razen tege ima pa več cvetličnih aranžmanov, ki gore v najčudovitejših barvah. Od Ferda Vesela so v Celju izbrane mojstrovine, ki smo jih pred kratkim občudovali v Ljubljani, na žalost je pa mojster Matija Jam na dobro slabo zastopan, ker vidimo le že staro in malo sličico s Plitvičkih jezer, ki je pa delikatesa za poznavalca. Tudi Ivan Vavpotič razstavlja svoje izbrane stvari, saj bodo Celjani občudovali njegov somrik ob Ljubljani, »Na Bregu«, in »Cvetno nedeljo v Kranjcu«, prav tako pa tudi njegova tihotinja s cvetlicami in njegovo virtuozenost v bajnoslikanju, »Modri vaz«. Poglejte na tej sliki, kako naravnata je politura mize, ki vas skoraj premoti, da bi tudi vi ne postavili čaše na njo! Štajerski roj Franc Tratnik se predstavlja svojimi znancem s tremi odličnimi risbami, ki ga kažejo z najboljše strani kot silno izrazitev in svojstvenega umetnika. Hinčko Smrekar je dan, da je ved svojih prav dobro in zanimiv akvarelov, vendar bi pa gotovo tudi Celjani radi spoznali vso veličino njegovega zadnjega velikega cikla, ki nam odkriva vso gnilobo življenja. Tembolj močno pa nastopa Maksim Gasspari z dolgo vrsto res izvrstnih stvar, ki dokazujejo, da ta popularni naš slikar tako priljubljen narodnih motivov dovedno napreduje v najboljši smeri. Govorovo bodo ostale v Celju vsaj »Dolenjska

hiša« s fantom pod oknom, poetična »Pomlad« z mlado materjo in detetom ter »Cerkvica sv. Duha nad Mariborom«, ki žari iz ozadja v sonarik ospredja z vaškim slepcem. Naša odlična slikarica Antica Upanec-Sodnikova je bila očarala damske svet s svojimi bidermajerskimi »Opuncijami«, gotovo bodo pa imponirale tudi moške slikane »Perice« in »Prodajalke Školjke«. Razen ne razstavlja tudi Karla Bulovec-Mrakovca, ki je dosegia velike uspehe, ki med njimi zlasti omenjammo globoko karakteriziran portret pisača Finžgarja in Govekarja. Ko bodo Celjani spoznali najnovejše umotvore Božidarja Jakca in Novega mesta in okolice, zlasti pa njegove globoko občutene pastele iz okolice Splita, Jim bo gotovo žal, da nimajo tega pesnika barv v svojem mestu. Prav tako bodo občuvalem razstave všed tudi slike Frana Klementiča ter si poželeli, da bi jim naslikal okolicu Celja, prav tako, kakor je Ljubljjančanom vpodobil najintimnejše kotičke ljubljanske okolice. Seveda bo vzbujal pozornost tudi Fran Pavlovec, moderni poe naše vasi, ki je pa s svojimi »Cvetnicami« prekosil samega sebe in ustvaril tako umetnino, da bi se z njim lahko ponatali na vsaki tuji razstavi. Zadovoljni bodo tudi s Slapernikovimi zelo dekorativnimi »Pelargonijami«, in prav domačim pogledi v naše vasi, presenetili pa bo ga tov otrok vseake eleganca akvarelov Franca Koširja, ki je naš najboljši slikar vode in jezov, a prav tako se postavi tudi Bruno, sin Ivana Vavpotiča s tremi sijajnimi akvareli iz Pariza. Tako smo končno prišli do Vena Pilona, Olafe Globocnika in Maksima Sedeja. V marščem se dela teh umetnikov razlikujejo od ostalih, vendar pa take stvari danes občudejo po vseh razstavah velikih umetniških centrov. Gledalci naj se poglove v te slike in kmalu bodo spoznali, da so tudi taka dela umetnine, ki delujejo z vso silo na človeka. Posebno močne so pokrajine Vena Pilona, zlasti pa »Sv. Kriz na Vipavskem«, saj nam gotovo že noben umetnik ni tako nazororno podal vsebine kamenitih kraških zidov. Olaf Globocnik je nadvise aparten in korajen, Sedje pa dekliško nežen, da si bolj nedolženega »Akta« sploh ne moremo mislit, kakor je njegova ležeča deklica, pretresla bodo pa gotovo tudi vsakogar njegove grafike s sijajnimi motivi. Samo grafiko razstavlja edino Elko Justin, ki je v resnicu moster lesoreza, kar nam predvsem pridaje njegovi portreti velikih mož. Od kiparjev razstavlja edino Lojze Dolinar in Tine Kos, ki sta pa zastopana s svojimi najbolj značilnimi deli, tako Dolinar s svojima monumentalnima bronssama »Žanjičem«, »Sejalcem«, Tine Kos pa z izvrstnim »Delavcem«.

Na razstavi imajo Celjani dosti prilike, da počakajo svojo kulturo in ljubezen do umetnosti s tem, da obdrže več del v Celju.

Gospodarska osamosvojitev Stične

Politično središče se seli iz samostana ter se vseljuje med ljudstvo —
JNS ima mnogo somišljenikov.

Stična, 6. decembra.
Težišče vsega gospodarskega in političnega življenja v Stični je bilo prav do zadnjih časov veloposlovstvo sliškega samostana. Stična s svojo severno okolico, ki ima v pogledu števila prebivalstva pravstvo v sliški občini, nima dosedaj nikake zadruge, ne gospodarska ustanove, ki je ne bi videl ali upravljal samostan. Le-ta ima v evidenci direktno ali indirektno vse prizadevanje sliškega oratarja, prodaja mleka (samostanska mlekarja), denarstvo (hranilnica) in celo vsi komplikacijam ženitev je župniški urad kos. Politična inicijativa je prihajala vedno od samostana. Župliani so molili in oralni, samostan je sestavljal kandidatno listo, g. župnik pa je iskal podpornikov ponoriči in podnevi, pesi in na koncu.

Razumljivo je, da malši svet, pa tudi stičinski ugledni gospodarji in obrtniki, niso bili zadovoljni s takimi gospodarsko-političnimi razmerami v Stični. Nihovo nezadovoljstvo se je izrazilo ob občinskih volitvah, ko so nastopili energično in z navdušenjem za nacionalno listo z za politično zgodovino velopomembnim gesлом: Proti samostanu!

Ko je bil tako 15. oktobra porušen kleikalizem, je nastal v Stični povsem nov položaj. Politična delavnost, reševanje socijalnih vprašanj, skrb za gospodarstvo prehaja v rok novih ljudi. Politično središče se seli iz samostana ter se vseljuje med ljudstvo. Novi občinski odbor prevzema težko in odgovorno nalogo socialnega skrbstva za občano, organizacijsko občinskega upravljanja, delo za zboljšanje potov ter gradnjo novih cest, elektrifikacijo vasi, šolstvo, predvsem pa brigo za brezposelne in revče. Prvost na je tudi dolžnost, da prijateljsko sedežuje z vsemi onimi, ki delujejo na to, da se črno-bele miselnost še prav mnogih pretvori v miselnost, ki je naša država zahteva od vseakega državljana.

JNS, ima v Stični že zelo mnogo somišljenikov. Vendar je organizacija stranke še v marsičem pomanjkliva. Potreben je, da se organizacija JNS raztegne na vso sti-

ško občino. V organizacijo je treba pribegniti zalo napredne vasi onkraj železniške proge in ob prog: Gorenja vas, Mleščev, Mullava, Hudo itd. Močna strankina organizacija z delavnim, mladim odborom je potrebna, ker so krajne organizacije najmanjši, a zato najbolj važni delci velike državne, politične organizacije. Delavnost v najmlajših stanicah pospešuje pravilno in smotreno delovanje velikega telesa. Majhna organizacija je tista, ki odloči prva o krajnem vprašanjih, pa je tudi tista, ki daje življenje tudi velikim političnim delom, celo zgodovinskim političnim pokrtom. Marhna stanica našega državnega telesa je prva poklicana, da sodeluje pri težkih gospodarskih borbi proti revščini, neenakosti, brezposelnosti.

Krajnjo organizacijo JNS v Stični pa čaka še ena naloga. Pritegniti mora namreč k sebi tudi prebivalstvo iz Metnaja, Poljan in vseh vasi, ki so v območju stičske občine severno od Stične. Znano je, da je nacionalna lista dobila pri volitvah od omenjenih vasi samo 7 glasov, dasiravno je tam nad 90 volinjih upraviteljev. Vsi so namreč glasovali za samostansko lieto ter bili tako prevarani, da niti nimajo v sedanjem občinskem odboru svojega zastopnika. Gotovo jih je zadnja izkušnja toliko izmodrila, da bo do vedeli in znali obrniti se v pravem času onih, ki so jih z raznimi obljubami in grožnjami onemogočili pri sodelovanju v za njih tako važnih gospodarskih zadevah.

Delavnost, navdušenje in sposobnost novega občinskega odbora ter funkcionarjev JNS bo moča prav gotovo v najkrajšem času pripomoči do uresničenja premišljenja za izčrpanega gospodarsko-političnega programa.

Galanten mož.

Niti ne sanja se ti, ženica, kako so me letos na počitnicah obletavali.

— Da, vem, letos poleti je bilo zelo mnogo komarjev.

Robinzon ne sme umreti
Igra za mladino in starino. — Vsi smo v gledališču igrali in celo prepevali.

Ljubljana, 7. decembra.
Hal V petek popoldne smo v drami kar vasi igrali. Na održu, v parterju, po ložah, balkonih in galerijah. Vsi, ki smo bili v gledališču, vsi brez razloča: deca, starši, dedki in babice, vsi smo sodelovali, kar smo moralni, pa še peli smo, se srečni smejali in nazadnje prav zares potocičili tudi nekaj solz.

Skratka, Robinzon, njegov Petek in junak s fičafaj in »divjaškimi« persesi okoli glav so nas vse med otroki za dve uri izpremenili v otroke. In bili smo srečni, zakaj ni je večje sreče, kakor potročiti se, pozabiti se, iznenediti se svoje starosti, svoje čemerne modrosti in biti vsaj nekaj urec mladi.

Friderik Forster, sam jedva odrasel otroški dobi, je nasel izvrstno idejo in napisal igro, zelo ljubezno, prav zabavno in etično prijetno, igro za deco in odrasel o pisatelju povesti »Robinzon«, o rokopisu te povesti, o propadlu v poboljšanem sinu Daniela Defoeja. Kako dečki in deklici ukrote divjega razuzanca Tomu Deffoeju, resijo ukreneti in prodani rokopis, prinesejte avtorju, bednemu literatu in še bednejšemu očetu, tuk pred smrto rešitev, to je pričazano tako živo, realistično in obenem romantično, da smo bili odrasli z deco vred zelo zadovoljni.

Izrečeno opozarjam roditelje na to sršeno predstavo. Za deco, ki še ne hodi v šolo, je igra v prvem delu manj razumljiva; toda po začetnih dveh slikah se dejane je izjasni in nudi do zaključka običajno užitka in zabave deci vseh starosti. Treba je torej otrokom pred začetkom predstave podati le nekaj informacij, kdo je bil Daniel Defoe in kaj opisuje v svojem »Robinzonu«, pa pod takov vse izlahka razumeli. Deci, ki je »Robinzon« že brala in ga torej otrokom pred začetkom predstave podat, ne kažejo, da bi se bodo prav gotov k malu ponavljali po naših dvoriščih in ulicah ...

L. 1876 je izdana Družba sv. Mohorja prvič knjigo: »Robinzon starci, njegove vožnje in čudezne dogode. Po mil Janez Parapat, duhoven ljubljanski škofijev. Neštetnik je bila ta romantična povest ponatisnjena in poznal jo je včas pač skoraj vsak naš človek. »V mladosti je sočutno prebiral čudezne zgodbne nesrečne mladinci, ki so ga morski valovi zanesli na otok, kjer se je toliko in toliko let v samoti pokoril za nepokorščino svojo proti ljubim staršem, je napisal »Pat« pat v uvodu svojega prevara. »Kdo pa je izumel in opisal to povest? Anglež je, Daniel Foe po imenu, ki je živel 1661 do 1731 ... Spisal je, kakor trde, do 200 spisov, izmed katerih so ga nekteri pri najviši oblasti spravili marsiktere zadrgle ... Celo zaprt je bil in tičal dve leti

v ječil! — »Sreča se je sicer zasuknila, toda Daniel de Foe se nikomur ni vsiloval; toraz tudi od nobene strani ni prepel za služene hvale, da se je s peresom vojskoval za ljudske pravice in umerl je pozabilen in ubožen. Slava njegova se je pa kmalu zasvetila. Spisal je namreč po resnični dobitki posneto povest: Zgodbe Robinzona Kruzo. Došlo pa je hotel ničesar založiti dela uboga moža. Ko pa leta 1719 vendar zaledi beli dan, kdo bi si misil! priljubila se je knjiga vsemu svetu tolkanj, da so jo posnemali in prevajali v vse evropske jezike ...«

Ta povest in njen pisatelj sta zdaj postalja jedro igre »Robinzon ne sme umreti«. Zoper se je pokazalo, da je knjige in njih »včas prečudne useode: I. 1719 prvič natisnjena povest igra I. 1933 na održ glavno ulogo, a njen avtor nam je izstojala sočasno solze.

Režiser g. profesor O. Šest, ki nam kar splošno dramske novosti na oder, je tudi to igro postavil z vso ljubezno in ustvaril prav dobro, vseskoč okusno opremljeno in naštudirano predstavo. Dejanje so godi leta 1710 v Londonu, torej leta dne pred De Foejevo smrtno. Igra je zdravljeno demokratično, sam kralj nastopa kot velik prijatelj otrok in dečka, deci pa odkritorčno izraža kar je misil avtor.

Največ govorja pač kot »speaker« gospa Medvedova, ki ljubezno in živahnno kramlja in razlagata pred vsako sliko. Humor ima, veliko suggestivnost in zna potegniti k sebi in za sabo vse gledalce in poslušalce. Bila je odlična spekerka in žela mnogo toplega priznanja.

Daniela Defoeja, bednega starčka in neštečnega očeta, ki nič več ne razločuje med istino in lastno fantazijo, ki se vsak trenutek izgublja v vlogi Robinzonovi, predstavlja izvrstno g. Gregorin. Imel je ved prizorov, ki so delovali globoko pretresimalo.

Toma, pokvarjenega, a po milosti kralja in po zaslugu blagih dečkov izpreobrnjenega sina je igral zelo učinkovito g. Cesár. Deci se je zavabila ob njem imenito. Kralja je predstavil v nepravilno stično podajo dajal g. Kralj. Prisrčno in nežno Maud je igrala g. Sariceva, plemeniti dečki poredneži, polni Robinzonovega duha, so g. Jan in Zeleznik, pa njuni tovarisi Sancin, Slavčeva in V. Juvanova, državljana družba paglavcev, ki so nas navdušili. Dvorčka kurjača peči, a hudega domišljavca mistra Drinkwaterja je groteskno efektno zaigral g. prof. Šest, filistrskega sitnega kralja in po zaslugu blagih dečkov izpreobrnjenega sina je igral zelo učinkovito g. Cesár. Deci se je zavabila ob njem imenito.

Kralja je predstavil v nepravilno stično podajo dajal g. Kralj. Prisrčno in nežno Maud je igrala g. Sariceva, plemeniti dečki poredneži, polni Robinzonovega duha, so g. Jan in Zeleznik, pa njuni tovarisi Sancin, Slavčeva in V. Juvanova, državljana družba paglavcev, ki so nas navdušili. Dvorčka kurjača peči, a hudega domišljavca mistra Drinkwaterja je groteskno efektno zaigral g. prof. Šest, filistrskega sitnega kralja in po zaslugu blagih dečkov izpreobrnjenega sina je igral zelo učinkovito g. Cesár. Deci se je zavabila ob njem imenito.

Na koncu je bil zelo zavzetno občutljivo izpreobrnjenega sina, ki je zelo učinkovito igral zelo učinkovito g. Cesár. Deci se je zavabila ob njem imenito.

Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen Živko, podpr. Žebec, v ostali odbor pa Žen (tajnik), Sima (blagajnik), Šebenik (nastavnik), Serbec (gospodar), Bauman ter pregledniki rač. Mesarič, Maček in Kovič.

Pri slučajnostih se je sklenilo, naj se prične zbirati material za utico, ki se bo spomnil napravila na strelišču, da bo isto proti vsem eventuelnim vremenskim nepričinkam zavarovano. V zimskih mesecih naj se uvede sobno strelijanje. V ta namen je stopil odbor v stik s tukajšnjim Sokolom in ga zaprosil za odstop dvorane. Članarna se je od 20 znižala na 15 Din.

Zborovanje je počastil tudi g. Franc

Roboti nas bodo branili

Američani so že tako izpopolnili svoje protiaeroplanske topove, da zadene vsak drugi strel

Američki vojni list »The Army's New-aircraft Equipment« piše v eni zadnjem steniku, da znamivo o možnosti obrambe proti napadom iz zraka v ameriški armadi. Noveno orožje moderno dobes se ni tako hitro razširilo in uveljavilo, kakor letalo. Pisatelji opisujejo te uničujoče zračne orjake, leteče v temni noči nad mirmim mestom, kjer vržejo bombe in zopet izginjajo v temo. In nobena človeška fantazija ni presmela, kajti vse to, kar si more izmisli, je več ali manj že uresničeno. Toda človek je prav tako iznajdljiv v iskanju obrambnih sredstev, kakor napadnega orožja.

V zadnjih 25 letih se je letalstvo presestljivo razvilo, razvil se je pa tudi sistem obrambe. Letalo je zelo komplikirana tarča in zadeti ga je tem težje, ker se naglo premika, obenem pa lahko hitoma izpremeni svoj polet v treh smereh. Zato lahko leta tudi ponoči. Samo ob sebi umevno je, da zahteva protiaeroplanske enote obstoji iz

hitre in precizne topove.

Glavni način je pa v načinu izračunanja vseh potrebnih podatkov za uspešno obstrelovanje tako naglo premikajoče se tarče, kakor je letalo. In to vodilo k razvoju najčudovitejših naprav v zgodbini oboroževanja, Sreča moderne protiaeroplanske enote obstoji iz

treh robotov nadčloveških zmožnosti.

To so slušalo, stereoskopski iskalec razdalje in avtomatični računar.

Slušalo se rabi za ugotovitev bližajočega se letala ponoči. Sestavljen je iz dveh parov velikih llijakov. En par llijakov določa smer bližajočega se letala, drugi par pa njegovi višino. Pri tej napravi sta zaposlena dva moža in aparatu deluje tako močno, da se lahko zmoti kvečjemu za pločo stopinjo. Razni tipi letal širijo zvoke različnih frekvenc. Vojak pri slušalu lahko ugotovi razliko med globokim brnenjem letala za bombardiranje in višjim tonom lovskega letala. Letalo za bombardiranje je sovražnik, ki ga je treba zastrašiti. Na ta cilj obrne vojak pri slušalu vso pozornost. S pomočjo električne naprave, tako zvezega komparatorja, usmerja slušalo žarko žarometna na bližajoča se letalo. Komskrto zaksnitve zvoka v hitrosti veter ter razdalje med slušalom in žarometom opravlja mehanično komparator. Slušalo deluje na razdaljo blizu 17 km. Močan žaromet

s kapaciteto 6.000.000 sveč

Nove poštne znamke

Egiptsko poštno upravo je izdala v zvezi z mednarodnim kongresom za zračni promet posebne poštne znamke.

Bogati zdravniški honorarji

Casi so težki in čutijo jih tudi mladi zdravniki, ki mnogi med njimi zaslužijo komaj toliko, da se skromno preživljava. Zato je zbudil med angleškimi zdravniki razumljivo zavist in ogorčenje primere dr. Nevilla Stacka, ki mu je ponudil nepalski maharadža za operacijo 3000 funtov ali v našem denarju skoraj pol milijona. Pogoje je bil, da prileti zdravnik iz Londona v Indijo z aeroplonom, kar bi lahko bila nepremagljiva ovira za kirurga, ki se mu rado zvrtil v glavi. Dr. Stack ima pa dobre živce in želodec. Polet iz Londona v Indijo je plačal po 5000 dolarjev. Ta edinstvena zbirka na svetu je vredna že sedaj nad milijon dolarjev. Lastnik pa še ni zadovoljen z njo in zbira vedenje nove vrste palm.

50 let dunajskega parlamenta

V pondeljek je minilo 50 let, od kar je bilo izročeno svojemu namenu poslopje dunajskega parlamenta, zgrajeno v slogu grškega hrama na Ringstrasse. V zadnjih 35 letih življenja Avstro-Ogrske je videlo to poslopje mnogo važnih dogodkov. Dokler ni bilo zgrajeno novo poslopje, je zasedal državni zbor v začasnom poslopolju, ki je bilo pa kmalu porušeno. Prva seja parlamenta v novem poslopolju je bila pod Taaffovim predsedstvom 4. decembra 1883. Po načrtih iz l. 1865 so hoteli zgraditi dve ločeni palaci, eno za poslansko zbornico, drugo pa za gosposko zbornico. Pozneje so pa ta načrt opustili. Prvi načrti sedanega poslopja izvirajo iz leta 1869, graditi so pa začeli poslopje šele 4. junija 1874. Gradbeni dela so trajala devet let in pol. stroški so pa značili 8.468.000 cekinov. Vsaka zmed 12 marmornatih dvoran v srednjem poslopju je stala 4000 cekinov, pa tudi sicer se je porabilo mnogo marmerja.

Poslopje dunajskega parlamenta ima mnogo arhitektonskih taj, ki jih

večina ljudi ne pozna. Malokdo recimo ve, da so v vogalni kapeli alegorično prikazana različna ministrstva. V veliki sejni dvorani je naslikan razvoj države in ustave. Zanimivo je, da v vsem poslopolju ne najdete običajnega W. C. ali 00. V tako imenitnem poslopolju takih znakov niso mogli rabiti. Izvod so našli na ta način, da so pritrili na zunanjih vratih stranič velika zrcala. Akustika dvorana ni posebno dobra. To je tembolj čudno, ker je arhitekt Hansen nekaj let pozneje zgradil akustično sijajno dvorano Glasbenega društva. Poslopje dunajskega parlamenta je zgrajeno tako, da se tuje izgubi v njem, kakor v labirintu.

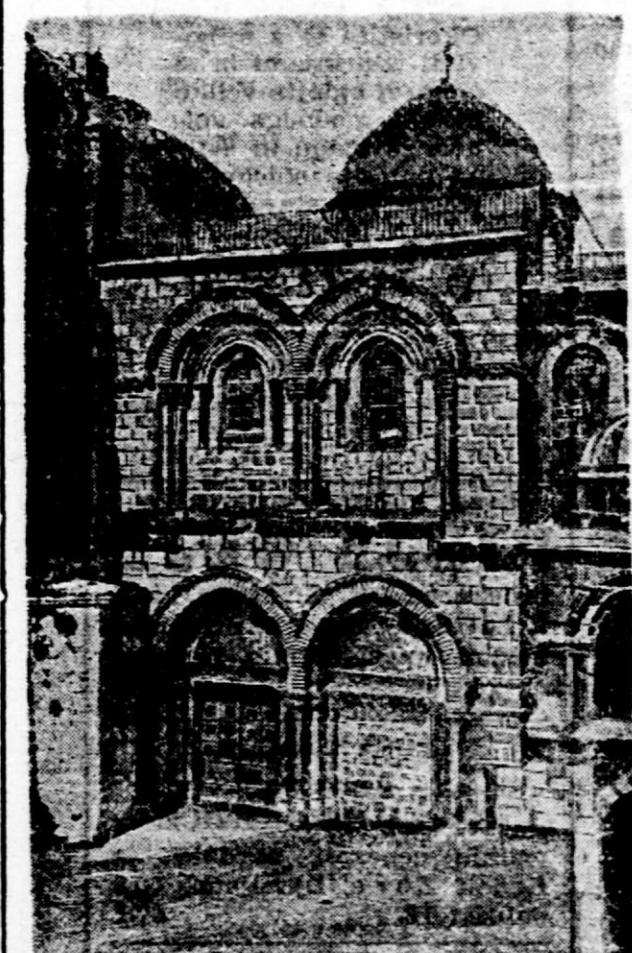
Ameriški polet v stratosfero

Prva originalna slika poleta ameriškega mornariškega poročnika Setta v stratosfero. Settle se je dvignil v Akron in spustil nazaj na zemljo v Bridgetownu. Spremljal ga je major Fordney. Prvotno se je razstrelila vest, da je Settle prekošil Ruse, pozneje se je pa izkazalo, da to ni res.

Cerkev božjega groba v nevarnosti

V mestu, kjer se je rodilo krščanstvo, so si mošahedani in židje zadnje čase zopet skočili v lase, ta čas je pa v nevarnosti najznamenitejši spomenik krščanstva v Jeruzalemu. Cerkev božjega groba, ki izvira njen temeljno zdovje iz časov Konstantina Velikega, drugi deli pa iz dobe križarskih vojn, je nujno potrebna popravila. Severne in južne stene so bile sicer nedavno pod vodstvom angleškega stavbnika utrjene, zdaj se pa zopet nagibljajo in niso več zadostna opora cerkevnega oboka. Vzrok tici v tem, da so praznine v stenah zapolnili s stavbnimi odpadki, ki so se zdaj pod vplivom deževnice izpremenili v vlažno snov.

Popravilo cerkve bi veljalo okrog 5.000.000 Din, ki bi jih lahko zbrali, toda tu so druge ovire, zaradi katerih ni mogoče začeti s popravili. Je namreč mnogo stavbnikov. Vodstvo popravil naj bi dobila grška ortodoksna cerkev, ker je oficijelna varuhinja cerkve božjega groba. Na drugi strani pa vztrajajo na svojih pravicah rimska, armenska, jakubitska in koptiška cerkev; nobena noče prepustiti drugi slavu, ki bi si jo pridobila z obnovitvijo zgodovinske cerkve. Pa tudi sporbo kmalu poravnati, če prevzame vodstvo popravil angleška mandatna vlada v Palestini, kakor se zdaj predlaga.

Tudi samoobramba.

— Ali je res, da ste zasebnega tožitelja ozmerjali s tepcem?

— Gospod sodnik, to je splošna sodba o njem.

Čudež.

Učitelj bi rad otrokom v šoli pojasnil, kaj je čudež. — No, Janezek, pravi, — ti si bister dečko, pa nam boš povedal, kaj te je, če splezaš v stolp in padaš dol, pa se ti nič ne zgodi?

— To je naključje, — se odreže Janezek.

— Dobro, kaj pa če splezaš drugič v stolp, padaš zopet dol in se ti nič ne zgodi?

— To je sreča.

— Kaj pa če se ti to pripeti tretji?

— Potem je to trening.

Iz življenja ameriških Slovencev

Smrte nesreče. — Banditski napad v restavraciji. Novi grobovi.

Na poti v domovino je doletela tragična smrт Janeza Krumpačnika. Pokojni je dobil zaradi nesposobnosti za delo od dveh podpornih organizacij izplačano večjo podporo in bil je namenjen vrtni se v domovino. Toda srca mu ni bila mila, na brooklinskem mostu, ga je podrl neznan avtomobilist in kmalu je Krumpačnik podlegel poškodbam. Pokojni je bil star 65 let, doma je bil iz Ljubljane na Stajerskem.

Med vožnjo iz Kalifornije v Idaho se je smrtno ponesrečil Anton Štantel iz Molana. Peljal se je na tovornem vlaku, med vožnjo pa je najbrž padel iz vagona. Nasli so ga mrtvoga blizu kraja Susanville. Pokojni je bil star 28 let. — Enaka žalostna usoda se je doletela tudi Jurja Červana. Šel je iz Perrisvilleja iskat dela in ko se je vratal domov, ga je blizu kraja Wabash povozil vlak. Červanova družina prejela zadnja leta nesreča. Fred dvema letoma je našel vognu strašno smrт pokojnikov brat, lani pa je postal žrtve mati Červanove žene. — V Chicagu je postal žrtve divjadičnih avtomobilistov 14letni Robert Vojnovič.

Nedavno je iz Chicaga izginila 36letna Katarina Logarjeva, doma iz Zaloge nad Železniki. Kmalu potem so našli njen plič v Lincolnparku ob bregu jezera. Domnevajo, da je Logarjeva izvrnila samomor. Njen deklativno ime je bilo Medižvec.

V Duluthu, država Minnesota, se je na lov smrtno ponesrečil 24letni France Borč. Na lov se je spotaknil in padel, puška se je sprožila in mu je ves naboj udaril v hrbot. 8. novembra je 24letni Alojzij Kunčič, ki je lastnik restavracije v Collinwoodu, dvignil v banki 2.400 dolarjev. Kmalu pa je vstopilo v njegovo pivnico več mož in narocilo s pivo. V naslednjem hipu so pa nenadoma zategnili samokrene in še preden se je Kunčič zavezal, so zahtevali naj stope vredno v steni. Kunčičeva žena in sestra Mara se pa nista zmenili za ta poziv in sta zbežali skozi zadnja vrata. Ko so roparji slišali, da ženski kličeta ne pomoci, so zbežali iz lokal in naglo skočili v avtomobil. Kunčič je streljal na njimi, nakar je en ropar petkrat streljal nazaj, a ni nikogar zadel. Na divjem begu so se zaleteli v poštni nabiralnik, nakar so trije banditi pobegnili, četrtega so pa našli v avtomobilu s kroglo v tliniku.

V Kitzwillu, država Minnesota, je umrla 42letna Marija Musec, ki je podlegla srčni kapi. Pokojna je bila iz vasi Zagorica pri Dobropolju. Zapustila je moža in sedem otrok. Pokojna je bila v Ameriki 24 let. — V kraju Bellairu, država Ohio, je 18. oktobra umrl 60letni Rudolf Tomazic, doma iz Maribora. — V istem kraju sta se ponesrečila Janez Sardelic in Andrej Morovič. Peljala sta se v avtomobil Tomazic, doma 9 reber. Sardelic je pri karambolu zlomil 9 reber, druga dva sta doblila lažje po-

škodbe. — Na Calumetu, država Michigan, je umrla Katarina Cesarevna. Pokojna je bila starca 75 let, v Ameriki je živila 55 let. Zapustila je 11 otrok. — Po dolgi bolezni je v Clevelandu umrl Ivančka Bavec, rojena Klemenčič, starca 36 let. Pokojna je bila doma iz vasi Gerčevec, fara Planina pri Logatcu. Zapustila je moža in več otrok. — V kraju Pine Fork, država Ohio, je umrl po trdnevi bolezni Janez Mahne, doma iz Cerknice na Notranjskem. V Ameriki je bil 29 let, zapustil je ženo in 2 hčerk. — V Hibbingu, država Minnesota, je po dolgi bolezni umrla Neža Golobova. Pokojna je bila iz Luč pri Ljubljani na Stajerskem, v Ameriki je prisla leta 1894. Zapustila je tri sinove in dve hčerk. — V kraju Kemmerer, država Wyoming, je 25. oktobra preminil Jakob Šepc, star 55 let in doma iz Bočne pri Gornjem gradu. — V Walkerjevu, država Montana, je umrl Jurij Muhič, ki je zapustil ženo in tri sinove.

— V Calumetu, država Michigan, je bil do smrti povezen 58letni Jakob Cop. Pokojni je podlegel v Johnstownu, država Pensilvanija, 38letni France Martinčič, doma iz St. Jeromeja na Dolenjskem. V Ameriki je bil 20 let, zapustil je ženo in tri otroke. — V Adamsonu, država Oklahoma, je umrla 51letna Marija Benedičič, rojena Peterlin, doma iz Selca pri Vačah. Za njo žaluje sin. — V mestu Cle Elum, država Washington, je umrla 15letna Maeta Aristovnik, učenka višje šole. — V kraju Mentor, država Ohio, je umrla Matija Slapnik, star 60 let in doma iz Gornjega grada, od koder je prišel v Ameriko pred 32 leti. Zapustila je ženo in hčerk.

V Chicago je bil nedavno izvršen drženje v bivšo Železnovo blagajno, zdaj češko posojilnico. V lokalju je bil poleg drugih tudi bivši tiskar SNP Matija Turk, ki je vstopilo šest s puškami oboroženih banditov. Vsi so morali leči in ko je Turk so sed iztegnil roko do signalnega gumba, ga je en ropar opazil s puškinom kopitom po glavi, nato pa začel streljati v tla. Ena krogla se je zapichila tik Turka v tla. Signalna naprava je alarmirala policijo, toda banditi so bili urnejni. Pobrali so 300 dolarjev in pobegnili v dveh avtomobilih.

V Brockwayu, država Minnesota, je umrla 75letna Ana Zima, doma iz Gorjij pri Bledu. Pokojna je bivala v Ameriki 50 let. V istem kraju je umrla 89letna Hel. Kocjančičeva, ena najstarejših naših naseljenk v Ameriki. V Ameriki je bivala 56 let. — V Frontenacu, država Kansas, je umrla 47letna Elizabeta Terlepovala, doma iz Bohinjske Bistrike. V Ameriki je prisla pred 20 leti. Zapustila je moža in tri hčerk. — V clevelandski bolnici je umrla 57letna Agnesa Valentincičeva, rojena Juršič. Doma je bila iz Kremusa, fara Kriz. Zapustila je moža in pet sinov.

da bi prijetno preživel jesen svojega življenja in da bi veselo gojil svoje čebelice, do katerih je imel že takoj največje veselje.

— Pazite na potnike. Te dni je ponujal po naši dolini neki potnik, ki se je izdajal za zastopnika neke firme v Beogradu, razenku kuhinjsko posodo in pribor. Stranke je nogavjarjal, naj plačajo obroke, ter tudi jemanj manjše zneske na račun. Neki obrotnik pa se je iz previdnosti le informiral pri določni tvrdki v Beogradu, ki pa je izjavila, da ta potnik ni njen zastopnik. Pazite in ne nasedajte takim potnikom.

Iz Metlike

— Vas naše naročnike prosimo, da nam naročimo na naš list do konca leta 1934 leta čimprej nakažejo, da ne bo treba zaostankarjem ustaviti lista. — Tujoskoprometno društvo naj bi poskrbelo tudi za uspele zimske posnetke in naše okolice in zlasti od Gorjancev, da bi mogla sčasoma biti omogočena tudi smotrena propaganda za zimski sport na Gorjancih, kjer je nešteto sijajnih smučarskih terenov, ker ravno v zadnjem času opažamo živahnje zanimanje za naše Gorjance. — Nasilen berač. O beračih smo že večkrat pisali, ker jih je mnogo pri nas. Večina jih je res potrebnih in so zadovoljni s kronicami, ponokod tudi le z lepo besedo, ker imajo ljudje komaj zase. Te dni se je pojaval v Metliki mlad in močan moški, ki je beračil od hiše do hiše. Tu je zahteval, — njegove besede niso bile pravne, — jopič, tam hlače, drugje zopet klubok ali čevljave tako, da bi se v Metliki lahko za zimo prav dobro preskel, če bi mu ljudje pač mogli izpolniti njegove neškromne želje. Toda ravno radi svoje nasilnosti so ga skoraj povsod odbili in je m'robantil in grozil, da je bilo ged. Tako je prišel tudi do naše mestne hiše, kjer se je srečal s policijem in se ga tudi dejansko lotil, ko je bil opozorjen na red zaradi pritožbe nekaterih meščanov radi njegovega predzrnega obnašanja. Postavili so ga seveda pod kap, da se malo ohladiti, nato pa ga spravili po najkrajši poti iz Metlike. Bilo bi potrebno najstrožje kaznit na take potepuhe, ki ogrožajo naših dobrih meščanov, dasi je to sila težko, ker je Metlika pač obmejno mesto, v katero se radi natapejo take vrste berači in nezaposleni.

— Huda zima je pritišla tudi že v Bolj Krajini. Vrhovi hribov so bili že več dni pod snegom in zlasti bolj oddaljeni hrvatski hribovi, kjer je divjal kar tri dne snežni vihar. Sedaj bo kmalu pravi čas za prihoden leta, ker razen lava ni skoraj več zabave, kjer bi človek izgubil čas. — Sejem v Metliki. Letošnji miklavževski sejem v Metliki bo v torek 12. t. m. in ne, kajor je bilo pomotoma objavljeno v razglasih 13. t. m. — Na vepe se so spravili

A. Učnary:

240

Dve siroti

Roman

Poleg tega, — je nadaljeval general, — zmagata bi se lahko izmaznila našim vrlim mornarjem navlaziti vsemu pogumu njihovega poveljnika in njih samih... In potem... Sestito vojakov, ki jih pripeljel general Washington, bi našlo smrt brez vsake koristi za stvar, ki ji bomo, upam, kmalu pomogli do zmage.

Kapitan de Virelay je bil kot rečeno zelo razburljiv pri razgovoru. Ves čas, ko je general govoril, si je grizel ustnice. Ko je pa general končal, se ni mogel več obvladati in dejal je razburjeno:

— Vse to je zelo lepo, gospod markiz, toda mene še vedno mika spoprijeti se z eno izmed velikih fregat Njegovega Veličanstva angleškega kralja!... A takih skomina ne pustimo splesnit, mi, francoski mornarji.

Vsi so obstopili kapitana, ker so mu brali z obraza, da bo povedal nekaj zanimivega.

— Tista fregata se je imenovala »l' Arrogante« (»Ponosa«) in pri svoji mornarski časti prisegam, da potopim njen ponos, čim jo srečam na morju. Če torej hočete vedeti, zakaj bi se rad spoprijel z angleško fregato, me poslušajte:

V bitki, ki se je v nji moja korveta »Desiree« s premičjo borila z dvema angleškima ladjama, baš ko je ena zavozila na pečine, jaz sem se pa pripravil zavoziti drugi v bok, torej v najbolj kritičnem trenutku se je prikazala na obzorju »Arroganta«...

Straža jo je takoj opazila... Spoznal sem nevarnost. Toda odločen opravil najprej z napadenem, že napol premagano ladjo, sem zapovedal ujeti

jo in navaliti na njen krov.

...In da bi vzpodobil svoje mornarje, sem jih zaklical:

— Pogum, prijatelji! Tam doli je velika angleška pošast, ki nas hoče napasti... Obeta si, da nam pošlje vso letino železnih sliš, čim se nam približa... Od vas je odvisno, ali se jih bo to posrečilo... Pogum, otroci!... Razbijajte, sekajte in rezite vse te godamne, predno jih bodo mogli oprostiti... Hurra, otroci!... Na krov!

Ah, da ste videli, kako so se vso moji mornarji in vojaki pognali na krov napadene angleške ladje!... In kako so razbijali okrog sebe... Za enega padlega izmed njih je padel površnik!... To vam je bila hitra in popolna zmagica!...

Sele, ko se je začela ladja počasi potapljaliti, je bil boj na krovu končan.

Bil sem prepričan, da se mi bo angleški kapitan z zadnjio peščico mornarjev udal. Že sem skoraj hitel k nemu, da bi sprejel njegov meč, ko je zadonel streli z angleške fregate. Kroga je udarila mimo moje ladice.

Tristo vragov! — sem zaklical... K topovom!... Toda predno so skočili moji decki k topovom, je nam pošala fregata v pozdrav ves svoj naboj.

Kapitan de Virelay je za hip umolknil, da si je obrisal potno čelo. Potem je pa nadaljeval še bolj razburjeno:

— Zdeto se je, da se je moja ladica zamajala pod dežjem krogel... Prvi je sledila druga salva... Končno smo tudi mi odgovorili. Nismo se pa mogli spuščati v ta pogovor delj cas. Na ladji je nam namreč že primanjivalo streliva, ker smo ga bili porabili v spopadu z ladjo, ki smo jo tako slavno premagali. In sredi tega zmagslavja naj bi poginili!

Ah!... vsaj dopustiti nisem hotel, da bi mojo ladijo ujeli in žalostno vlekli za sovražno fregato.

Poklical sem svoje ljudi in jim za-

povedal prevrtati ladjo. Moje povleje je bilo sprejeti z velikim navdušenjem in tudi takoj izpolnjeno.

Noč se je naglo bližala... Upali smo se, da se nam bo posrečilo v temi odnosti pete. Na moreje smo spustili dva čolna in vsak je imel spredaj možnar. Moji mornarji so ju hitro zasedli.

Ko sem prišel slednjč na vrsto jaz, da bi zapustil svojo ladjo, sem padel na kolena in se poslovil od nje, preklinajoč Angleže... Ah, gospodje, plakal sem kakor dete!...

Kapitan je globoko vdihnil in nadaljeval:

— Noč je nam bila naklonjena. Obema čolnoma se je posrečilo uiti fregati. Čez dva dni nas je sprejela na krov francoska ladja, namenjena na Antile.

Kapitan je obmolknil. Njegovo pripovedovanje je vse pretreslo. Nekateri so pristopili, da bi mi stisnili roko. Sam Lafayette je bil ginjan.

— Kaj ste se vračali iz Bostonia, kamor ste me bili takrat odpeljali, ko se je pripetilo?

— Da, gospod markiz, in vi ste bili zadnji potnik, ki ga je videla »Desiree« na svojem krovu.

Za hip je obmolknil in nadaljeval:

— Zdaj vidite, gospod general, kako težak dolg moram poravnati z »Arrogantom«, čim jo srečam... Na častno besedo starega morskega volka vas zagotavljam, gospod general, da bi me nobena sila ne mogla zadržati, da bi ne napadel te proklete fregate, samo če bi jo srečal.

— K sreči, — ga je prebil Lafayette, — računate zaenkrat samo z naključjem, ki naj bi privedlo vašo lepo ladjo na pot »Arrogante«. Jaz pa upam, da se to med našo vožnjo ne bo zgodilo, saj se je začela ob najugodnejših znamenjih, gospod poveljnik, »Foudroyant« ponosno reže valove.

Lafayette je hotel s temi besedami

odvrniti kapitana od teh misli in napeljati pogovor drugam.

Kakor je dejal Lafayette se je bila vožnja začela zelo dobro. Že takoj prve dni so lahko potniki ocenili vse vrline »Foudroyanta«.

Pod spremnim vodstvom kapitana de Virelaya je »Foudroyant« res skrbel za varnost drugih ladij; spajal in zblizeval je tiste, ki so se preveč oddaljali od v naprej določene poti, pazil je zdaj na levem, zdaj na desnem boku malega brodovja, ali se ni pojavila kje sovražna ladja.

Potem zopet je razvil vsa jadra, da je dohitel obe ladji spredaj. Na vsaki teh lažnih ladij je bilo po trideset mož posadke pod povlastitvom dveh častnikov, ki sta bila oba istega duha kakor njen poveljnik, kapitan de Viraley.

Oba sta bila enako zagrizena sovačnika Angležev, kakor kapitan, saj sta imela za seboj že več krvavih bitk z njimi.

— Samo na vaju se zanesem, če bomo imeli srečo, da naletimo na Angleže, — je zatrjeval kapitan tem častnikom.

Druge, slabše oborožene ladje, bi itak ne bile mogle uspešno poseči v boji. Nekega dne, ko so se bili zbrali častniki vseh ladij na krovu »Foudroyanta« na kratki razgovor s kapitanom, se je obrnil le-ta prijazno k vitezu de Vaudrey, rekoč:

— Pomislite, dragi moj vitez, da se v meni neprestano oglaša slutnja o nadaljnji usodi naše vožnje.

— Dobra slutnja, seveda, — je menil vitez.

— Izborna iz mojega vidika,

— Povejte nam, kaj slutite, gospod kapitan, — je nadaljeval vitez, — če ne gre moja prošnja predale.

— Kaj še, dragi moj vitez; povem vam tem raje, ker se tiče slutnja tudi vas.

— Mene? No, zdaj sem pa še bolj

radoveden, gospod poveljnik.

— Oglejmo si to slutnjo, — je posegel v pogovor general Lafayette, ki je bil baš stopil h gruči častnikov, zbranih okrog kapitana in viteza.

— No torej, gospoda moja, slutnja mi pravi, da čaka našega viteza bojni krst na krovu te-le ladje!

Iz Ptuja

— Koroški Slovenci obišejo Ptuj. Nas gostoljubni Ptuj se že mrzljivo pravljiva za dostojen sprejem naših bratov koroških Slovencev, ki nas obišejo 9. t. m. ter nam privede pevski koncert in sicer 9. t. m. zvezber v mestnem gledališču. Tuksajšnji rojaki pa jih prizade po koncertu družabni večer. Ljubitelji lepe koroške slovenske pesmi so vladljivo vabljeni.

— Strokovno predavanje o plinih. Tudi v Ptiju je bilo prirejeno strokovno predavanje o stratenih plinih in o zravnih napadih, ki se je vrstilo pretečeni tedeni pod okriljem RK v oficijski čitalnici. Poročnik g. Zunkovič nam je predaval plinih, o zravnih napadih, in o obrambi. Praktično nam je tudi pokazal uporabo plinske maske ter obrazložil tudi signale v primeru napada, ki bodo dani z zvonom telefonika, zvona pri vseh najemnikih telefona, z ugašanjem in priziganjem cestne razsvetljave, z zvonom pričakovanja in tovarniško sireno. — G. prof. Diermanovič pa nam je predaval o plinih samih, njih proizvajanjem in skodljivosti. Oba predavatela sta žela za svoja izvajanja toplo zahvalil, zahvaloval, zahvaloval pa je izrekel tudi komandanata mesta g. podpolkovniku Šarcu, ki je to predavanje podprl.

— Naročnike »Slovenskega narodca« v Ptiju prosimo, naj nam opreste da jim list zadnje dni še istega večera ni bil dostavljen. Kriva je bila višja sila. List se bo sedaj zopet pravočasno pošiljal tako, da ga bodo naši čenji, naročniki prejemali še istega dne zvezber. Prosimo vse naše čitatelje, da naš list pri svojih znancih in prijateljih priporočajo, da se na istega naravnega sira znaša na ročnina le 12. Din meseca. Čim več bo na ročninkov, temveč novic iz Ptuja bomo pričnali.

SIANOVANJA

STANOVANJE
sobe s kuhinjo oddam takoj. —
Prule št. 6. 4737

LEPO SOLNČNO SOBO
s posebnim vhodom oddam dve
ma osebam. — Resiljeva cesta
št. 5, pritliče, desno. 4741

POUK

STROJEPISNI POUK
večerni tečaj za začetnike in
izvežbanec. Za začetnike trimes-
sni tečaj. Solnina nizka. Vpt-
sovovanje dnevno. — Christoforov
nčni zavod, Ljubljana, Domobr-
anska cesta št. 15. 4713

ZIVAL

ANGORSKA ZAJKLA
(čistokrvna) ugodno naprodaj.
Istotam naprodaj železna po-
stelja. — Ogleda se: Pod Rož-
nikom, Cesta I, št. 9. 4729

NEPREMICE

KMECKO POSESTVO
▼ Mlečevem 11 (Stična) se
prodaja 7. XII. ob 9. na dražbi.
— Pojasnila: dr. Tominšek,
Višnja gora. 4690

DVE HISI
naprodaj. — Dopise: Hajnik,
Maribor, Gajeva 41. 4691

Pozor!
VEC HIS V LJUBLJANI
naprodaj. Poleg dobro vpljvana
gostilna se odda radi bolezni
posteni stranki na račun; ca-
10.000 kavcje, event. se proda.
— Naslov: Kopališče Ježi-
ca pri Ljubljani. 4747

PRODAJ

NAMIZNIH JABOLK
pol vagona prodam. — Žurman,
Slovenska Bistrica. 4692

VEC VINSKIH SODOV
od 50 litrov do 50 hektolitrov
prodam. — Kopališče Ježica
pri Ljubljani. 4738

VRECE ZA OGLJE
močne, nudim najcenejše. —
Ljudevit Sirc, Kranj. 4743

13% RDEČE VINO
27 hl. prodam. — Vprašanja
na naslov: R. Galjer, Zagreb,
Gajeva ulica 17/I d. 4742

SPORTNI VOZICEK
(otroški) ugodno naprodaj. —
Ogleda se: Pod Rožnikom, Ce-
sta I, št. 13. 4744

SLUŽBE

MLAD GOSPOD
zdrav, veden in priden, isče
službo inkasanta ali svuge. —
Nastop lahko takoj. — Ponudbe
na upravo »Slov. Narodac« pod
»Vesten 4730«.

UKRADNIK ZAVAROVALNICE
v Ljubljani želi premetiti za-
vod. — Ponudbe pod »Ekonerno
4726« na upravo »Sl. Narodac«.

V restavraciji hotela „METROPOL“ (MIKLIC)

danes riba, zrezki od 9 kg težkega savskega sulca. — Prvo-
vrstna stara in nova vina. — V dvorani Miklavž, v gornjih
prostorih mikrofonski prenos. — Cene zmerne. 4751

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igrăčnih
vozil, stolic, holenderjev, malih dvokoles, triciklov, šival-
nih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne
»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CE-
STA ST. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!

ZAHVALA

Ob smrti mojega nepozabnega soproga

**Ivana Kramaršiča,
podpolkovnika v pok.,**

se najiskreneje zahvaljujem vsem, ki so blagopokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem č. duhovščini, vojaškemu oblastvu in odpodstencem oficirskega zborja za častno spremstvo, njegovim stanovskim tovarišem, kakor tudi vsem darovalcem krasnega cvetja. Obenem se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so mi izrazili svoje sožanje ter mi lajšali težko gorje.

Ljubljana, dne 6. decembra 1933.

Marija Kramaršič

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Potri javljam, da mi je umrla moja predoba žena, gospa

Franica Dolžan roi. Bedenk

profesorjeva soproga in učiteljica v pokolu

dne 7. t. m., po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere.
Pogreb bo v soboto, dne 9. decembra 1933 ob 1/2. uri popoldne
izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Krizu.

Prosim tihega sožalja in ohranite preblago ženo v dobrem spo-
minu.

V Ljubljani, dne 7.